

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. május 22.

**EGÉSZSÉGÜGYI
ALAPISMERETEK**

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Útmutató a vizsgázó/k teljesítményének az értékeléséhez
(az értékelő tanár/ok részére)

- A **zárt jellegű feladatoknál** (teszt) ha az összes lehetséges választ megjelöli, akkor nem kap pontot.
Ha a javítási-értékelési útmutatóban szereplő megoldások számánál több választ jelöl meg, akkor a többlet válaszok számával a pontszámot csökkenteni kell.
A feladatokra kapott pontszám nem lehet negatív.
- A **nyílt jellegű feladatoknál** tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el!
- A dolgozatban előforduló esetleges megoldási hibákat, tévedéseket kérjük feltűnően jelöljék!
- **Fogalom meghatározása** esetén a megoldásban aláhúztuk az ún. **kulcsszavakat**. Maximális pontszám csak akkor adható, ha a kulcsszavak maradéktalanul szerepelnek a vizsgázó megoldásában. A feladat részmegoldása esetén, ha erre lehetőség van, akkor az adott feladat javítási/pontozási útmutatójában található meg a részpont értéke.
- A **csillaggal (*) jelölt feladatoknál** (általában a felsorolásoknál) több helyes megoldás is lehetséges, mint a feladat utasításában megoldásként elvárt (pl., Írjon hármat/3/!). Ezeknél a feladatoknál a **megoldólaptól eltérő**, de tartalmában azonos, **egyéb helyes megoldás** is elfogadható a ponthatáron belül.
- Minden feladatnál maximálisan adható pontszám mellé írja a vizsgázó által elért pontszámot, illetve összesítse a megadott teljesítmény lapon!

Teszt jellegű feladatok

1. Húzza alá a lábszár ízületeit! 2 pont

Csípőízület

Térdízület

Bokaízület

Csuklóízület

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. Csoportosítsa a vér elemeit! Írja a számokat a megfelelő helyre! 4 pont

1. Vörösvérsejtek

2. Globulin

3. Vérlemezkék

4. Prothrombin

A vér alakos elemei: 1., 3.

A vér sejtjes elemei: 1., 3.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3. Karikázza be az igaz állítások betűjeleit! 4 pont

A. A máj három lebenyből áll.

B. A májverőér szén-dioxid dús vért szállít.

C. A májverőér oxigéndús vért szállít.

D. A máj a magzati életben vérképző szerv.

E. A máj termeli a haemoglobint.

F. A hasnyálmirigy kettős elválasztású mirigy.

G. A hasnyálmirigy exokrin váladéka a patkóbélbe ömlik.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. Állítsa sorrendbe a szív ingerképző és vezető rendszerét 5 pont
a szív működés szabályozásának megfelelően!
Írja a helyes sorszámot a kipontozott vonalra!

Másodlagos ingerképző központ ...2....

His – nyaláb ...3...

Sinus – csomó ...1...

Purkinje – rostok ...5...

Tawara – szár ...4...

(A vizsgázó csak abban az esetben kaphatja meg a pontot, ha a megoldásában mindegyik fogalom mellett a helyes sorszám szerepel! Részmegoldásra részpont nem adható!)

5. Csoportosítsa az alábbi állításokat! Írja a számokat a megfelelő helyre! **5 pont**

1. A tüdőcsúcs a rekeszizmon nyugszik.
2. A gégét légzöhám béleli.
3. A sejtek oxigént adnak le a hajszálereknek.
4. A mellhártya fali lemeze közvetlenül ráborul a tüdőre.
5. Kilégzéskor a bordák süllyednek.

Igaz állítások: 2., 5.

Hamis állítások: 1., 3., 4.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. Tegyen I betűt az igaz, és H betűt a hamis állítások mellé az egészséges szájüreg biztosítására vonatkozóan! **6 pont**

Fontos a fogak és a fogágy épsége.	<i>I</i>
A rágás nem befolyásolja a szájnyálkahártya épségét.	<i>H</i>
A rendszeres fogápolás nélkülözhetetlen.	<i>I</i>
A rágás befolyásolja a szájnyálkahártya épségét.	<i>I</i>
A szájnyálkahártya épségét befolyásolja a normális nyálképzés.	<i>I</i>
A szájüreg állapota nem függ a betegségektől.	<i>H</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7. Válassza ki a felsoroltak közül a természetes gyógymódokat! Írja a betűjeleket a kipontozott vonalra! **4 pont**

- A. Meleg borogatás
- B. Fogtömés
- C. Diéta
- D. Hűtőfürdő
- E. Védőoltás
- F. Masszázs

.....A..C..D..F.....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**8. Állítsa sorrendbe a légzésvizsgálat alábbi lépéseit!
Írja a helyes sorszámot a kipontozott vonalra!** **5 pont**

- Hajoljon a beteg fölé! **2**
- Figyelje a mellkasának és a hasának a mozgását! **3**
- A beteg elhelyezése a vizsgálathoz. **1**
- Hallgassa a légzés hangját! **4**
- Próbálja érzékelni a ki- és beáramló levegőt és a beteg leheletét! **5**

(A vizsgázó csak abban az esetben kaphatja meg a pontot, ha a megoldásában mindegyik fogalom mellett a helyes sorszám szerepel! Részmegoldásra részpont nem adható!)

9. Húzza alá a csecsemő normál érzelmi fejlődésére vonatkozó állításokat! **4 pont**

Fél az idegenektől.

Dacos a magatartása.

Örül.

A szabályjáték dominál a játék tevékenységeiben.

Kimutatja a szeretetét.

Visszatükrözi a felnőttek érzelmeit.

Képzelete élénk és merész.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**10. Csoportosítsa a tej jellemzőit a megadottak szerint!
Írja a számokat a megfelelő helyre!** **6 pont**

1. Fehérjetartalma: 1,2%
2. Fehérjetartalma: 3%
3. Szénhidrát tartalma: 7,5%
4. Ásványianyag-tartalma: 0,8%
5. Ásványianyag-tartalma: 0,2%
6. Szénhidrát tartalma: 3,5%

Anyatej: 1., 3., 5.

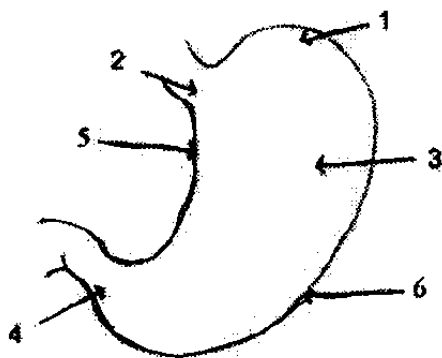
Tehéntej: 2., 4., 6.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11. Karikázza be az igaz állítások betűjeleit!**5 pont**

- A. Az újszülött reflexei még nem válthatók ki.
- B. Az újszülöttet nem hagyjuk egyedül a pólyázón.
- C. Az újszülött hallása közvetlenül születése után már éles.
- D. Az újszülött széklete kezdetben zöldesfekete, ragacsos.
- E. Az újszülötteknél előfordulhat emlőduzzanat az anyai hormonhatásra.
- F. A fiú újszülött heréi csak több héttel a születés után szállnak le a herezacskóba.
- G. Az újszülött élettani légzésszáma 34–48 percenként.
- H. A nagykutacs csak az éretlen újszülöttnél marad nyitva.
- I. Az újszülött életképességének a vizsgálata az APGAR-vizsgálat alapján történik.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

Rövid válaszokat igénylő feladatok**12. Sorolja fel a jobb pitvarba érkező erek neveit!****3 pont***Felső fő visszér**Alsó fő visszér**A szív saját visszere***13. Nevezze meg a gyomor részeit! (Válaszait írja a számok mellé a pontozott vonalra!)****6 pont**

1. ...gyomorfenék...

2. ...gyomorszáj...

3. ...gyomortest...

4. ...gyomorkapu...

5. ...kisgörbület...

6. ...nagygörbület...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14. Egészítse ki a férfi belső nemi szervek felsorolását! 4 pont

Here

Mellékhere

Ondóvezeték

Ondóhólyag

Dülmirigy

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.* Válaszoljon a kérdésekre! 2 pont

Mit nevezünk hibernációnak?

A szervezet mesterséges lehűtését.

Mit nevezünk hipertermiának?

A testhőmérséklet emelkedése folytán a szervezet túlmelegedését.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16.* Írjon fel még öt csontot az arckoponya csontjai közül! 5 pont

Az orrkagyló

A rostacsont

Az ekecsont

A szápadcsont

Az orrcsont

A járomcsont

A felső állcsont

A könnycsont

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17.* Soroljon fel a törés tünetei közül ötöt! 5 pont

Fájdalom

Duzzanat

Alakváltozás

Rendellenes mozgathatóság

Működőképtelenség

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.* Írjon két példát az oltási reakció tüneteire! **2 pont**

Láz

Pír az oltás környékén

Rossz közérzet

Fejfájás

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19.* Soroljon fel a drogfüggőség okozta magatartásbeli változások közül ötöt! **5 pont**

A szokások és az életmód megváltozása.

Az iskolai teljesítmény hirtelen romlása.

Iskolakerülés, csavargás.

„Elkent” beszéd.

Elveszti az érdeklődést a család, a sport, a tanulás iránt.

Az olyan barátok elhagyása, leépítése, akik nem vesznek részt a drogélvezetben.

Olyan helyek látogatása, ahol könnyen élvezheti a droghatást.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20.* Írjon három olyan káros következményt, amelyet a rendszeres dohányzás okozhat! **3 pont**

Tüdőrák

Érszűkület

Krónikus tüdőbetegség

Étvágytalanság

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21. Válaszoljon a kérdésekre! **2 pont**

Mit nevezünk colostrumnak?

Előtej, amely híg, sárga folyadék.

Mit segítenek elő a gyermekágyi utófájások?

A méh visszafejlődését.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22.* Soroljon fel négy okot, amelyek a kisgyermek étvágytalanságához vezethetnek! **4 pont**

Betegség.

Étkezés előtti nassolás.

A gyermek kényszerítése az evésre.

Helytelen nevelési módok.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

23.* Írjon három jellegzetes másodlagos nemi jegyet a serdülő fiúkra vonatkozóan! **3 pont**

Mutáló hang

A szőrzet növekedése

Pelyhedző bajusz

Éjszakai magömlés

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24.* Jellemezze az óvodáskorú gyermek játékát a kérdések megválaszolásával! **6 pont**

Melyek a legjellemzőbb játéktevékenységek?
Írjon hármat!

A játék, a mesélés, a bábozás, a formázás.

Melyek a hatásai a játéknak?
Írjon hármat!

Feszültséget csökkent.

Segíti az ismeretek bővítését.

A gyermek mozgása fejlődik.

A gyermek kreativitása fejlődik.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)